

FM: Aprīlī dārgā degviela tirgota mazāk, bet nepārtikas preces vairāk

Publicēts: 27.05.2022.

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Saskaņā ar jaunākajiem Centrālās statistikas pārvaldes datiem par mazumtirdzniecības darbību Latvijā, kopējais tirdzniecības apgrozījums (salīdzināmās cenās) šā gada aprīlī bija par 4,9% augstāks nekā pērnā gada aprīlī, ko nodrošināja galvenokārt nepārtikas preču tirdzniecības apjoma pieaugums. Kaut arī tirdzniecības apjomi ir nedaudz zemāki nekā šā gada martā, pieaugums pret pērnā gada aprīli, kas veidoja augstu bāzi, norāda uz pozitīvām tendencēm.

Mazumtirdzniecības apjomus aprīlī pozitīvi ietekmēja nepārtikas preču tirdzniecības pieaugums par 9,5% pret pērnā gada attiecīgo mēnesi. Starp nepārtikas precēm jau kopš pērnā gada decembra ik mēnesi ievērojami pieaug kultūras un atpūtas preču un apģērbu un apavu tirdzniecība, kas aprīlī augusi attiecīgi par 37,4% un 72,7%. Par 14,1% aprīlī pieaugusi arī kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība, kā arī par 27,9% pieaugums pulksteņu un juvelierizstrādājumu tirgotajos apjomos. Savukārt samazinājums jau kopš gada sākuma ir mazumtirdzniecībā pa pastu vai interneta veikalos, aprīlī apjomiem sarūkot par 14,6%, kas norāda uz iedzīvotāju vēlmi iegādāties preces arī veikalos uz vietas.

Par 3,2% šā gada aprīlī pieauguši arī pārtikas mazumtirdzniecības apjomi. Pārtikas mazumtirdzniecības neliela izaugsme bija jau pērnā gada nogalē, taču šā gada četros mēnešos izaugsme vidēji mēnesī sasniedza 2,6% pret 0,2% pērn, kas daļēji skaidrojams ar Ukrainas kara bēgļu pieplūdumu Latvijā.

Savukārt negatīvu iespaidu aprīlī uz mazumtirdzniecību atstāj degvielas tirgots apjoma samazinājums par 3,9%, kas ir lielāks samazinājums kopš 2020. gada aprīļa. Degvielas cena aprīlī Latvijā bijusi par 45,7% lielāka nekā pirms gada, tādējādi liekot iedzīvotājiem rūpīgāk pārdomāt tālāku izbraucienu ar auto nepieciešamību.

Latvijas Bankas dati rāda, ka aprīlī māsaimniecību noguldījumi turpināja pieaugt un mēneša beigās bija par 8,9% augstāki nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Sākoties karam Ukrainā, noguldījumi vairs nepieaug tādā apmērā kā pērn. 2021. gadā vidējais pieaugums mēnesī pret 2020. gada attiecīgo mēnesi bija 16,2%, taču šā gada četros mēnešos tas sarucis līdz 11,5% pret 2021. gada pirmajiem četriem mēnešiem. Taču jaunu noguldījumu veidošanos stimulē paredzamās augstās izmaksas par apkuri gaidāmajā ziemā.

Jaunākie Eiropas Komisijas patērētāju ekonomiskās konfidences dati šā gada aprīlī nedaudz uzlabojušies, taču saglabājas ļoti zemā līmenī un atrodas nedaudz augstāk par konfidences līmeni pirms Covid-19 pirmā viļņa, kas bija zemākā atzīme pēdējo desmit gadu laikā.

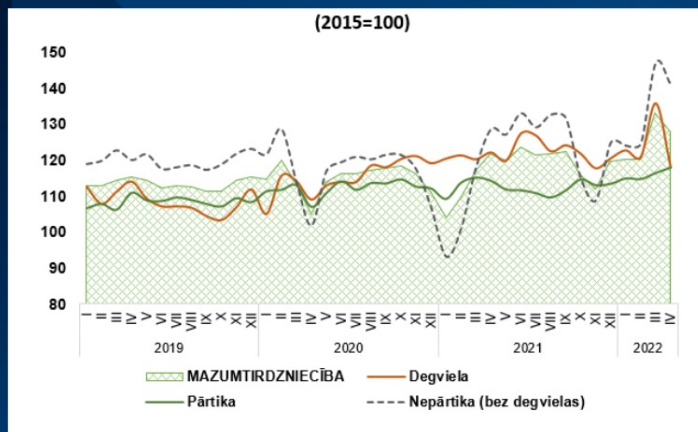
Turpretī mazumtirgotāju noskaņojums šā gada martā un aprīlī mazliet samazinājās un ir nedaudz zem ilgtermiņa vidējā līmeņa, kas norāda, ka situācija mazumtirdzniecībā joprojām ir stabila. Mazumtirgotāji aptaujās joprojām norāda uz gaidāmu ievērojamu cenu kāpumu, pasūtījumu apjomiem saglabājoties augstā līmenī.

Kad ažirotāja ap "Lidl" veikalu ienākšanu Latvijā ir rimusies, par darbības uzsākšanu Latvijas tirgū paziņojis Nīderlandes starptautiskais mazumtirdzniecības tīkls "Spar", kas ierasti darbojas kā franšīzes tipa zīmols, veidojot sadarbību ar jau esošajiem mazumtirdzniecības veikaliem, kas nozīmē, ka veikalu skaits Latvijā nepalielināsies. "Spar" pārstāvji norāda uz apņemšanos pirmos veikalus ar "Spar" zīmolu atvērt jau šīs vasaras laikā, piedāvājot pircējiem plašākas iepirkšanās iespējas. Jāpiemin, ka "Spar" jau reiz ir mēģinājis uzsākt darbību Baltijas valstīs. Pirms vairāk nekā 20 gadiem Latvijā bijuši seši "Spar" veikali, taču uzņēmējdarbība nesekmējās un veikali tika slēgti.

Turpmāk mazumtirdzniecības izaugsmi noteiks iedzīvotāju pirktspēja augstas inflācijas apstākļos, visstraujāk pieaugot pārtikas cenām. Veikalos jau novērojamas izmaiņas preču klāstā, tirgotājiem izņemot no plauktiem Krievijas un Baltkrievijas ražojumus,

taču eksperti norāda, ka preču deficīts neesot sagaidāms, aizstājot tās ar alternatīvām precēm.

Mazumtirdzniecības apgrozījuma indeksi; sez. izl

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-aprili-darga-degviela-tirgota-mazak-bet-nepartikas-precis-vairak>